

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ

ОДЕСА
2017

ББК 36.81 + 36.82
УДК 663 / 664

Головний редактор, д-р техн. наук, професор
Заступник головного редактора, канд. техн. наук, доцент.
Відповідальний редактор, д-р техн. наук, професор

Б.В. Єгоров
Н.М. Поварова
Г.М. Станкевич

Редакційна колегія
доктори наук, професори:

Р.В. Амбарцумянц, А.Т. Безусов, С.В. Бельтюкова,
О.Г. Бурдо, Л.Г. Віннікова, О.І. Гапонюк,
О.К. Гладушняк, К.Г. Іоргачова, Л.В. Капрельяц,
М.Р. Мардар, В.І. Мілованов, В.В. Немченко,
Л.А. Осипова, О.І. Павлов, В.М. Плотніков,
І.І. Савенко, О.Є. Сергєєва, Л.М. Тележенко,
О.С. Тітлов, Н.А. Ткаченко, О.Б. Ткаченко,
Г.М. Хмельнюк, В.А. Хобін, Н.К. Черно
О.О. Коваленко, Г.В. Крусір, Д.О. Жигунов

доктори наук:

Одеська національна академія харчових технологій
Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів
Міністерство освіти і науки України. – Одеса: 2017. – 357 с.

Збірник опубліковано за рішенням вченої ради від 04.07.2017 р., протокол № 17
За достовірність інформації відповідає автор публікації

РОЗДІЛ 8

**ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНО-
ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ
ХАРЧОВОЇ ТА ЗЕРНОПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ**

Література

1. Носс В.Г. Інтеграція України до Європейського Союзу: переваги та недоліки [Електронний ресурс] / В.Г. Носс, О.В. Шкуренко – Режим доступу до ресурсу: http://confer-dsum.ucoz.ua/_fr/0/9724803.pdf.
2. Вступлення України в ЄС: строки и условия [Електронний ресурс] // Газета «Сьогодні» – Режим доступу до ресурсу: <http://www.segodnya.ua/politics/pnews/vstuplenie-ukrainy-v-es-sroki-i-usloviya514191.html>.
3. «Інфляційний звіт» [Електронний ресурс] // Національний банк України, – Режим доступу до ресурсу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=38926387>.
4. Госдолг України перевищил 70 мільярдів [Електронний ресурс] // Журнал «Кореспондент». – Режим доступу до ресурсу: <http://korrespondent.net/business/financial/3809875-hosdolh-ukrayny-prevysyl-70-mlrd-mynfun>.
5. Мінфін планує скоротити дефіцит держбюджету до 3,5 % ВВП у 2016 році [Електронний ресурс] // Газета «Українська правда. Економічна правда». – Режим доступу до ресурсу: <http://www.epravda.com.ua/news/2015/08/14/555206/>.

КЛАСИФІКАЦІЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

**Жидкова К.М., студентка 1 курсу ОКР «Магістр» факультету ЕБІК
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

З кожним роком все частіше у вітчизняних суб'єктів господарювання виникають проблеми зниження рівня платіжної дисципліни та своєчасності виконання договірних зобов'язань. Причинами таких проблем виступають як внутрішні (неплатоспроможність підприємств, відсутність чітких процедур планування, аналізу та контролю за рухом коштів на підприємстві), так і зовнішні (нестабільність ринкового середовища, постійні інфляційні процеси, розширення спекуляцій у сфері торгівлі та зростання цін на «чорному» ринку) фактори. З кожним роком заборгованість підприємств України є дуже високою, хоча швидкими темпами зростає кількість розрахункових повідомлень.

Для того щоб підвищити платоспроможність підприємства і збільшити оборотність його активів, необхідно ефективно організувати розрахунки підприємства з покупцями та замовниками.

Питання теоретичних аспектів класифікації заборгованості досліджено у працях вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема таких, як: В.П. Астахов, П.С. Безрукіх, І.О. Бланк, М.Д. Білик, О.С. Бородкін, Ф.Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, П.І. Камишанов, П.Б. Кватирка, В.М. Костюченко, А.А. Мазаракі, Т.Н. Малькова, Н.М. Малюга, Б. Райан, О.С. Сурніна, Ю.Д. Чацкіс та інші. Слід зазначити, що, хоча питання класифікації дебіторської заборгованості піднімалося багатьма дослідниками сучасності (І.О. Власова, К.С. Сурніна, Т.М. Мараховська, О.С. Любенко), але на сьогодні немає чітко встановлених її класифікаційних ознак.

Метою статті є визначення класифікаційних ознак заборгованості. Дослідження наукових праць і практика господарської діяльності свідчать про те, що деякі з теоретичних положень відносно трактування розрахунків, заборгованості є дискусійними, а ряд важливих аспектів їхньої організації, оцінки та методики обліку потребують удосконалення. У зв'язку з цим, вибір теми дослідження та його цільова спрямованість є актуальними.

Для того щоб з'ясувати зміст та розкрити економічну сутність дебіторської заборгованості, необхідно розглянути та проаналізувати її класифікацію. Проаналізувавши наукові джерела можна зробити висновок про наявність різних класифікаційних ознак дебіторської заборгованості.

Таблиця 1 – Класифікація дебіторської заборгованості за різними вченими

Автор, джерело	Класифікаційна ознака	Класифікаційна група
І.О. Бланк [4]	Залежно від виникнення	За товари, роботи, послуги, строк оплати яких не настав; неоплачені в строк; по векселях отриманих; по розрахунках з бюджетом; по розрахунках з персоналом; інші види
М.Д. Білик [3]	За рівнем ліквідності	Довготермінова і короткотермінова залежно від терміну погашення
Б.П. Кватирка [5]	За галузевою приналежністю	Промисловість, будівництво, транспорт, зв'язок, сфера послуг
	За ступенем ймовірності погашення	Бездоганна, безнадійна, сумнівна
	За видом активів	Довгострокова, короткострокова
	За часовим аспектом	1-15, 15-30, 30-60, 60-90, 90-120, 120-180, 180-365, понад 365
А.А.Романюк [6]	Залежно від характеру відносин	Споживачів; інших контрагентів
	Залежно від терміну погашення	Довгострокова, короткострокова
	Залежно від об'єктів, відповідно до яких виникли зобов'язання	Товарна заборгованість, інша заборгованість
	Залежно від своєчасності сплати боржником	Термінова; відстрочена; прострочена
	Залежно від забезпеченості	Забезпечена; незабезпечена
	Залежно від форми розрахунку	Вексельна; акредитивна; чеками; платіжними дорученнями

З урахуванням П(С)БО № 10 та діючого Плану рахунків активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій дебіторську заборгованість можна класифікувати на поточну і довгострокову. Дана класифікація має спільні риси за класифікацією, що запропонував І.О. Бланк.

Також можна зробити висновок, що при класифікації дебіторської заборгованості існують певні проблеми:

— відсутність єдиного комплексного підходу при розробці різних типів класифікації дебіторської заборгованості;

— немає чіткого шляху формування та пошуку ознак, які б дозволяли проводити більш чітку класифікацію;

— недостатньо вивчена і досліджена така складова зобов'язань дебіторів як довгострокова заборгованість.

Таким чином, в статті було проведено дослідження класифікаційних ознак дебіторської заборгованості. Класифікація дебіторської заборгованості має важливе значення для ефективного управління заборгованості на підприємстві і має бути різноплановою та відповідати інформаційним потребам персоналу управління підприємством. Проведений аналіз економічної літератури показав, що до цього часу серед науковців відсутня єдність поглядів щодо класифікації заборгованості, що дає змогу зробити висновок про плюралізм підходів науковців та законодавчих актів щодо визначення та видового розмежування цієї категорії.

Науковий керівник – к.е.н., доцент Ступницька Т.М.

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» затверджене Наказом МФУ від 30.11.2000 р., № 304 : за станом на 27.06.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» затверджене Наказом МФУ від 23.05.2003 р., № 363 : за станом на 27.06.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>.
3. Білик М.Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємств / М.Д. Білик // Фінанси України. – 2003. – № 12. – С. 24-36.
4. Бланк І.О. Фінансовий менеджмент: [Навч. посібн.] / І.О. Бланк. – К.: Ника- Центр, 2004. – 656 с.
5. Кватирка П.Б. Класифікація дебіторської заборгованості та її вдосконалення / П.Б. Кватирка // Вісник Хмельницького національного університету. – 2005. – № 4. – Т. 2, Ч. 2. – С. 87-90.
6. Романюк А.А. Управління дебіторською заборгованістю як фактор впливу на ефективність фінансової діяльності підприємства / А.А. Романюк // Вісник Хмельницького національного університету. – 2006. – № 6, – Т. 2. – С. 73-78.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ В 2017 РОЦІ

Перевязко С.В., студентка ОКР «Магістр» факультету ЕБ і К
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

З 1 січня 2017 року вступив в силу Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 06.12.2016, який змінив механізм нарахування заробітної плати. В цій статті розглянуто основні алгоритми розрахунку заробітної плати у 2017 році та звернено увагу на моменти, які зазнали змін.

Розпочати необхідно з нормативних документів, які регулюють розрахунок заробітної плати. При нарахуванні заробітної плати необхідно керуватися Законом України «Про оплату праці» від 24.03.1995 р., Постановою КМУ «Про затвердження обчислення Порядку середньої заробітної плати» від 8 лютого 1995 р. та окремими статтями Кодексу законів про працю. Підставою для нарахування заробітної плати є таблиць облі-

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА МАЛОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	
Лук'янов А.С.	311
ПРОЕКТ ЛІБЕРАЛЬНОГО ПОДАТКОВОГО КОДЕКСУ – УТОПІЯ ЧИ НЕОБХІДНІСТЬ	
Д'якова А.І.	313
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З ФІНАНСОВОГО ЛІЗИНГУ	
Приймак В.О.	315
ОБЛІК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ	
Кукушкіна О.О.	316
ЗМІНИ В МЕХАНІЗМІ ВІДШКОДУВАННЯ ПДВ	
Римар Г.А.	317
ОКРЕМИ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА	
Поліш С.В.	319
СТРАТЕГІЇ ІНВЕСТУВАННЯ У ЦІННІ ПАПЕРИ	
Рудюк І.В.	320
ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	
Рудюк І.	322
ОРГАНІЗАЦІЯ КАСОВОЇ РОБОТИ В БАНКАХ	
Рудюк І.В.	324
СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА АСПЕКТИ	
Агаркова О.В.	325
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ	
Стрепенюк М.М.	327
ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАРУНКІВ ФІЗОСОБАМ У 2017 РОЦІ	
Кустурова С. П.	330
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОДАТКОВИХ СИСТЕМ УКРАЇНИ ТА КРАЇН ЄС	
Дерменжі Д. Ф.	332
ВСТУП УКРАЇНИ ДО ЄС: МОЖЛИВІ НАСЛІДКИ ДЛЯ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ	
Петков О. І.	334
КЛАСИФІКАЦІЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	
Жидкова К.М.	336
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ В 2017 РОЦІ	
Перевязко С.В.	338
ЗМІНИ В ОПЛАТИ ПРАЦІ З 1 СІЧНЯ 2017 РОКУ	
Хамардюк А.Б.	339
ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ЄСВ У 2017 РОЦІ	
Черненко І.О.	341

Наукове видання

**Збірник наукових праць
молодих учених, аспірантів
та студентів**

Головний редактор акад. Б.В. Єгоров
Заст. головного редактора, канд. техн. наук Н.М. Поварова
Відповідальний редактор акад. Г.М. Станкевич
Технічний редактор Т.Л. Дьяченко